P9_TA(2021)0395

Medijska svoboda in slabšanje stanja pravne države na Poljskem

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. septembra 2021 o medijski svobodi in slabšanju stanja pravne države na Poljskem (2021/2880(RSP))

(2022/C 117/16)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina),

— ob upoštevanju člena 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),

— ob upoštevanju člena 49 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

— ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah in s tem povezane sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice,

— ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,

— ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice,

— ob upoštevanju obrazloženega predloga sklepa Sveta z dne 20. decembra 2017 o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski, ki ga je Komisija izdala v skladu s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji (COM(2017)0835),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere ([1]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije ([2]) (uredba o pogojenosti),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost ([3]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2019 o javnem diskriminiranju oseb LGBTI in sovražnem govoru proti njim, vključno z „območji brez LGBTI“ ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2021 o razglasitvi EU kot svobodnega območja za osebe LGBTIQ ([5]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2020 o tekočih zaslišanjih v skladu s členom 7(1) PEU, primer Poljske in Madžarske ([6]),

([1]) UL L 303, 28.11.2018, str. 69.
([2]) UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.
([3]) UL L 57, 18.2.2021, str. 17.
([4]) UL C 255, 29.6.2021, str. 7.
([5]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0089.
([6]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0014.

četrtek 16. septembra 2021

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2020 o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ([7]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o predlogu sklepa Sveta o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski ([8]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o poročilu Komisije o stanju pravne države ([9]),

— ob upoštevanju resolucije z dne 8. julija 2021 o oblikovanju smernic za uporabo splošnega režima pogojenosti za zaščito proračuna Unije ([10]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. septembra 2020 o poročilu o stanju pravne države za leto 2020 – Stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2020)0580),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. julija 2021 o poročilu o stanju pravne države za leto 2021 – Stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2021)0700),

— ob upoštevanju pisma komisarja Sveta Evrope za človekove pravice z dne 8. marca 2021 o dveh osnutkih zakonov za medijski sektor na Poljskem ([11]),

— ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,

A. ker v skladu s členom 2 PEU Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin;

B. ker je v skladu s členom 47 Listine temeljna pravica do učinkovitega pravnega instrumenta pogojena z dostopom do „neodvisnega“ sodišča; ker se zaradi političnega vpliva ali nadzora nad sodstvom in podobnih ovir za neodvisnost posameznih sodnikov pogosto dogaja, da sodstvo ne more opravljati svoje vloge neodvisnega varovala proti samovoljnemu izvrševanju oblasti s strani izvršilne in zakonodajne veje oblasti;

C. ker je medijska svoboda eden od stebrov in jamstev delujoče demokracije in pravne države; ker so svoboda, pluralnost in neodvisnost medijev ter varnost novinarjev ključni sestavni deli pravice do svobode izražanja in obveščanja ter bistvene za demokratično delovanje EU in njenih držav članic; ker bi morali javni organi sprejeti pravni in regulativni okvir, ki bi spodbujal razvoj svobodnih, neodvisnih in pluralističnih medijev;

D. ker Poljska in nekatere druge države članice še niso izpolnile vseh zahtev direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah (Direktiva (EU) 2018/1808), zlasti zahtev v zvezi z neodvisnostjo nacionalnega regulatorja medijskega trga;

E. ker je Evropski avdiovizualni observatorij Sveta Evrope leta 2019 ugotovil, da se pri postopkih imenovanja in odgovornosti nacionalnemu svetu za radiodifuzijo (KRRiT) porajajo pomisleki v zvezi neodvisnostjo poljskih regulativnih organov za medije; ker je ugotovil tudi, da nacionalni svet za medije nima „ustreznih varoval za funkcionalno neodvisnost od političnih strank in vlade“ ([12]);

([7]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0251.
([8]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0225.
([9]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0313.
([10]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0348.
([11]) Sklic: CommHR/DM/sf 007-2021.
([12]) Cappello M. (ur.), The independence of media regulatory Authorities in Europe (Neodvisnost regulativnih organov za medije v Evropi), IRIS Special, Evropski avdiovizualni observatorij, Strasbourg, 2019.

F. ker je bil februarja 2021 predlagan projekt za uvedbo davka na oglaševanje, ki je bil nato umaknjen zaradi ostrih kritik zaradi negativnega vpliva na svobodo in pluralnost medijev; ker je 10. februarja 2021 približno 45 zasebnih medijskih hiš na Poljskem prenehalo pripravljati program in so v protest proti predlaganemu davku na oglaševanje za 24 ur objavile črne naslovnice s slogani, približno 40 radiodifuzijskih hiš pa je v odprtem pismu poljskim oblastem zapisalo, da bi novi davek oslabil medijske hiše na Poljskem, nekatere pa celo prisilil v zaprtje, to pa bi omejilo izbiro za občinstvo;

G. ker je poljski sejm 11. avgusta 2021 glasoval za osnutek zakona, v katerem je predlagano, da se podjetjem, ki so v večinski lasti subjektov iz Evropskega gospodarskega prostora, podeli licence za oddajanje; ker je poljski senat 9. septembra 2021 zavrnil osnutek zakona, kar pa ne pomeni, da se je zakonodajni postopek končal, saj ima poljski sejm možnost, da to odločitev razveljavi;

H. ker bi osnutek zakona neposredno zadeval TVN24, neodvisno medijsko hišo pod okriljem mreže Discovery s sedežem v ZDA; ker odločitev o podaljšanju licence za TVN24 na Poljskem še ni bila sprejeta, čeprav je radiodifuzijska hiša februarja 2020 zaprosila za podaljšanje; ker bi moral poljski nacionalni medijski regulator (KRRiT) odločitev o novi licenci za oddajanje sprejeti pred iztekom veljavnosti sedanje licence, tj. pred 26. septembrom 2021;

I. ker je mreža Discovery zaradi neodzivnosti KRRiT za licenco za oddajanje televizijskega programa TVN24 zaprosila pri nizozemskih oblasteh in jo tudi dobila;

J. ker je Poljska po svetovnem indeksu svobode tiska za leto 2021, ki ga pripravlja organizacija Novinarji brez meja, uvrščena na 64. mesto, kar je najnižje doslej, saj je bila leta 2015 še na 18. mestu;

K. ker je Evropsko sodišče za človekove pravice 7. maja 2021 razsodilo, da so dejanja organov pri imenovanju enega od sodnikov, ki je bil član senata ustavnega sodišča v zadevi tožečega podjetja, pomenila, da senat, ki je obravnaval zadevo, ni bil „z zakonom ustanovljeno sodišče“ in da je bila kršena „pravica tožeče stranke do poštenega sojenja“ ([13]);

L. ker je Sodišče Evropske unije 2. marca 2021 razsodilo, da bi utegnile zaporedne spremembe zakona o nacionalnem sodnem svetu, ki so privedle do odprave učinkovitega sodnega nadzora nad odločitvami sveta o predložitvi predlogov za imenovanje kandidatov za sodnike vrhovnega sodišča predsedniku, kršiti pravo EU ([14]);

M. ker je predsednik poljske vlade 29. marca 2021 podal vlogo pri splošno izpodbijanem in nelegitimnem ustavnem sodišču, da bi preveril, ali so določbe PEU v zvezi s primarnostjo prava EU in učinkovitim sodnim varstvom skladne s poljsko ustavo ([15]);

N. ker je Sodišče Evropske unije s sklepom z dne 14. julija 2021 odobrilo začasne ukrepe, ki jih je zahtevala Komisija v skladu s členom 279 PDEU in ki se nanašajo na delovanje disciplinskega senata poljskega vrhovnega sodišča ter opustitev nadaljnjih določb poljske zakonodaje, ki vplivajo na neodvisnost sodstva ([16]);

O. ker je nelegitimno poljsko ustavno sodišče 14. julija 2021 razsodilo, da začasni sklepi Sodišča Evropske unije o strukturi sodišč na Poljskem niso skladni s poljsko ustavo ([17]);

P. ker je Sodišče Evropske unije 15. julija 2021 v zadevi C-791/19 ([18]) razsodilo, da disciplinska ureditev za sodnike na Poljskem ni v skladu s pravom EU;

([13]) Sodba z dne 7. maja 2021, *Xero Flor w Polsce sp. z o.o. proti Poljski*.
([14]) Sodba Sodišča Evropske unije z dne 2. marca 2021, *A.B. in drugi*, C-824/18, ECLI:EU:C:2021:153.
([15]) Vloga v zadevi K 3/21, ki še poteka; sodba nelegitimnega „ustavnega sodišča“ se pričakuje 22. septembra 2021.
([16]) Sklep Sodišča Evropske unije z dne 14. julija 2021, *Komisija proti Poljski*, C-204/21 R, ECLI:EU:C:2021:593.
([17]) Sodba ustavnega sodišča z dne 14. julija 2021, zadeva P 7/20.
([18]) Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 15. julija 2021, *Evropska komisija proti Republiki Poljski*, C-791/19, ECLI:EU:C:2021:596.

četrtek 16. septembra 2021

Q. ker je Komisija 20. julija 2021 Poljski poslala pismo o vseh ukrepih, sprejetih ali predvidenih za popolno uskladitev s sklepom Sodišča, in o vseh ukrepih, potrebnih za popolno izvršitev sodbe; ker so poljski organi 16. avgusta 2021 odgovorili Komisiji;

R. ker je Evropsko sodišče za človekove pravice 22. julija 2021 razsodilo, da disciplinski senat vrhovnega sodišča ni „neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče“ in ne izpolnjuje standarda „pravice do sodišča, ustanovljenega z zakonom“, ki jo zagotavlja člen 6(1) Evropske konvencije o človekovih pravicah ([19]);

S. ker je Komisija 7. septembra 2021 sklenila Poljski poslati uradni opomin v skladu s členom 260(2) PDEU, ker slednja ni sprejela potrebnih ukrepov za popolno izvršitev sodbe Sodišča Evropske unije z dne 15. julija 2021, v kateri je bilo ugotovljeno, da poljski zakon o disciplinski ureditvi za sodnike ni skladen s pravom EU;

T. ker je Komisija 7. septembra 2021 zahtevala, naj Sodišče Evropske unije Poljski naloži finančno kazen, da bi zagotovilo skladnost z začasnimi ukrepi Sodišča z dne 14. julija 2021, ki se nanašajo na delovanje disciplinskega senata poljskega vrhovnega sodišča ter opustitev nadaljnjih določb poljske zakonodaje, ki vplivajo na neodvisnost sodstva;

U. ker je namestnik poljskega ministra za pravosodje junija 2021 razglasil, da vladajoča koalicija trenutno pripravlja zakon, katerega namen je prepovedati „propagando LGBT“;

V. ker se je Komisija 14. julija 2021 odločila, da proti Madžarski in Poljski sproži postopek za ugotavljanje kršitev v zvezi z enakostjo in varstvom temeljnih pravic, zlasti v odziv na razglasitev tako imenovanih območij brez ideologije LGBT; ker so službe Komisije v pismu ([20]) iz septembra 2021 ugotovile, da pri izvajanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov ni bilo zagotovljeno načelo nediskriminacije, zato so se odločile začasno ustaviti spremembe programa REACT-EU v zvezi z regionalnimi operativnimi programi petih lokalnih poljskih organov;

W. ker se je velika večina anketirancev v raziskavi Flash Eurobarometer iz avgusta 2021 strinjala, da bi morala EU zagotoviti sredstva državam članicam le, če njihove vlade uveljavljajo načela pravne države in demokratična načela; ker je bil ta delež tudi na Poljskem zelo visok (72 %) ([21]);

Medijska svoboda

1. opozarja, da je Evropski parlament v prejšnjih resolucijah izrazil zaskrbljenost nad predhodno sprejetimi in na novo predlaganimi spremembami poljskega medijskega zakona, tj. preoblikovanjem javne radiotelevizije v provladno radiotelevizijo; poudarja, da 54. člen poljske ustave zagotavlja svobodo izražanja in prepoveduje cenzuro;

2. kar najostreje kritizira tako imenovani osnutek zakona „Lex TVN“, ki ga je sprejel sejm; meni, da gre za poskus utišanja kritičnih vsebin in neposreden napad na pluralnost medijev, pa tudi za kršitev temeljnih pravic iz Listine o temeljnih pravicah in Pogodb, zakonodaje EU o notranjem trgu ter mednarodnega prava o človekovih pravicah in mednarodnega trgovinskega prava, kot je direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah; odločno spodbuja sejm, naj upošteva, da je senat obravnaval in nato zavrnil osnutek zakona;

3. je močno zaskrbljen zaradi nadaljnjega slabšanja medijske svobode na Poljskem in različnih reform, ki jih je uvedla vladajoča koalicija, da bi zmanjšala raznolikost in število kritičnih glasov v medijih; je močno zaskrbljen tudi, ker je bilo potrjeno, da je naftna družba pod državnim nadzorom PKN Orlen prevzela skupino Polska Press Group, še preden je bila rešena pritožba poljskega varuha človekovih pravic zoper organ za konkurenco; je zelo zaskrbljen zaradi sprememb

([19]) Sodba Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 22. julija 2021, *Reckowicz proti Poljski* (pritožba št. 43447/19).
([20]) Ares(2021)5444303 – 3.9.2021.
([21]) Flash Eurobarometer – Stanje v Evropski uniji, IPSOS, avgust 2021.

v uredništvu skupine Polska Press Group, ki jih je sprejela uprava družbe PKN Orlen, čeprav je bila vložena pritožba, ki tej družbi začasno onemogoča, da bi uveljavljala svoje lastniške pravice ostro obsoja izjave uradnikov družbe PKN Orlen, v katerih so sodbo sodišča označili za brezpredmetno ([22]);

4. je močno zaskrbljen zaradi vse slabših razmer v poljskih javnih medijih, ki ne izpolnjujejo javnega poslanstva, za katerega so značilni pluralizem, nepristranskost, uravnoteženost in neodvisnost, kar je v skladu s členom 21.1 zakona o radiodifuziji iz leta 1992 zakonska obveznost;

5. odločno obsoja, da se v javnih medijih pojavljajo nenehne kampanje blatenja sodnikov, novinarjev in politikov, ki so kritični do aktualne vlade, vključno s strateškimi tožbami za onemogočanje udeležbe javnosti, ki jih vložijo vladne agencije, vladni uradniki, podjetja v državni lasti ali posamezniki, ki so tesno povezani z vladno koalicijo; poziva poljske oblasti, naj v sodelovanju z novinarskimi organizacijami spremljajo napade na novinarje in o njih poročajo, prav tako pa naj poročajo o tožbah, namenjenih utišanju ali ustrahovanju neodvisnih medijev, ter omogočijo dostop do ustreznih pravnih sredstev;

6. meni, da so za ukinitev te prakse potrebna zavezujoča pravila EU, ki bi neodvisnim medijem in novinarjem zagotavljala močno in stalno zaščito pred tovrstnimi tožbami, namenjenimi njihovemu utišanju ali ustrahovanju, in poudarja, da Evropski parlament trenutno pripravlja samoiniciativno poročilo na to temo;

7. pozdravlja nedavno pobudo Komisije za izdajo priporočila o zagotavljanju varnosti novinarjev v Evropski uniji; poziva Komisijo, naj nemudoma predloži akt o svobodi medijev ([23]);

8. poziva Komisijo, naj zagotovi ustrezno izvajanje direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, zlasti ko gre za neodvisnost medijskih regulatorjev, preglednost lastništva medijev in medijsko pismenost; poziva Komisijo, naj učinkovito uporablja postopke za ugotavljanje kršitev, kadar države članice te določbe izvajajo nepravilno ali nepopolno;

9. znova poziva poljske organe, naj v celoti izvajajo priporočilo Sveta Evrope z dne 13. aprila 2016 o zaščiti novinarstva in varnosti novinarjev in drugih medijskih akterjev ([24]);

10. izraža polno podporo mirnim protestom proti reformam poljske vlade, ki dodatno spodkopavajo medijsko svobodo na Poljskem;

Primarnost prava EU ter neodvisnost sodstva in drugih institucij

11. pozdravlja najnovejše pobude Komisije v zvezi z neodvisnostjo sodstva; meni pa, da bi hitrejše ukrepanje, kakor ga je večkrat zahteval Evropski parlament, pripomoglo k preprečevanju nenehnega spodkopavanja neodvisnosti sodstva na Poljskem; znova poziva Komisijo, naj sproži postopke za ugotavljanje kršitev v zvezi z zakonodajo o nelegitimnem ustavnem sodišču in njegovi nezakoniti sestavi, izrednim senatom vrhovnega sodišča in nacionalnim sodnim svetom;

12. je močno zaskrbljen, ker poljski organi v zadnjem času namerno in sistematično kršijo sodbe in sklepe Sodišča Evropske unije, povezane s pravno državo; poziva poljske oblasti, naj spoštujejo različne sodbe Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s sestavo in organizacijo nelegitimnega ustavnega sodišča in disciplinskega senata vrhovnega sodišča, da bi izpolnile standarde neodvisnosti sodstva, h katerim se je Poljska zavezala;

([22]) *Poljska: Med uredniki se začenja čistka, čeprav je sodišče s sodbo ustavilo nakup skupine Polska Press,* International Press Institute, 30. april 2021.

([23]) Za *evropski zakon o svobodi medijev,* govor v Odboru Evropskega parlamenta za kulturo in izobraževanje, 19. april 2021.

([24]) Priporočilo CM/Rec(2016)4 Odbora ministrov državam članicam o zaščiti novinarstva ter varnosti novinarjev in drugih medijskih akterjev.

četrtek 16. septembra 2021

13. znova obsoja prakso pregona in nadlegovanja sodnikov, ki so kritični do poljske vlade; poziva disciplinski senat v sedanji sestavi, naj ustavi vse svoje dejavnosti in zadeve, tudi sodne postopke, in na položaje vrne vse sodnike, ki jih je senat odstranil s položaja razsodnikov, vključno s sodniki, ki še vedno ne morejo razsojati, čeprav so uspešno vložili pritožbo pri senatu sodišča, saj predsedniki sodišč, na katerih delujejo, še vedno ne upoštevajo pravnomočnih sodb v pritožbenem postopku;

14. poziva, naj se funkciji generalnega državnega tožilca in ministra za pravosodje ločita v skladu s priporočili Beneške komisije ([25]); opozarja na mnenje generalnega pravobranilca pri Sodišču Evropske unije v tej zadevi in poziva Komisijo, naj bo bolj proaktivna pri sprožitvi postopka za ugotavljanje kršitev v zvezi z neodvisnostjo tožilskih služb;

15. znova izpostavlja temeljno naravo primarnosti prava EU, saj gre za temeljno načelo prava EU v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije; opozarja, da so se vse države članice strinjale, da Lizbonski pogodbi priložijo izjavo o primarnosti; opozarja, da so učinki tega načela zavezujoči za vse organe države članice, določbe nacionalnega prava, vključno z ustavnimi, pa tega ne morejo preprečiti; obsoja vsakršen poskus spodkopavanja tega načela;

16. poziva poljskega predsednika vlade, naj ne dvomi v primarnost prava EU nad nacionalno zakonodajo in naj umakne predlog za pregled ustavnosti nekaterih delov Pogodb EU, ki ga obravnava nelegitimno ustavno sodišče;

17. poziva generalnega tožilca, naj umakne predlog v zvezi z ustavnostjo člena 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah, ki ga je podal na nelegitimno ustavno sodišče;

18. poziva Komisijo, naj še naprej spremlja vsa odprta vprašanja, zahteva začasne ukrepe vsakič, ko se zadeve na področju sodstva predložijo Sodišču Evropske unije, in naloži finančne kazni v primeru nespoštovanja sodb Sodišča Evropske unije;

Natančnejša ocena razmer na področju pravne države na Poljskem

19. obžaluje, da ni napredka na področju pravne države na Poljskem, da so se razmere od sprejetja resolucije z dne 17. septembra 2020 še poslabšale in da poljska vlada ni upoštevala priporočil v zvezi s tem; spominja na ta priporočila;

20. je seznanjen z izrednim stanjem, ki so ga razglasile Poljska in druge države članice, ki mejijo na Belorusijo; je zaskrbljen nad humanitarnimi razmerami na meji in obsoja poskus beloruskih oblasti, da bi migrante, vključno s prosilci za azil, izkoristile kot politično orodje in hibridno grožnjo proti Poljski in drugim državam članicam v odziv na njihovo podporo demokratični opoziciji v Belorusiji; poziva k enotnemu odzivu EU, da bi poiskali rešitev za te razmere; poziva poljske oblasti in druge države članice, ki se soočajo s to težavo, naj zagotovijo, da se bosta pravo EU o azilu in vračanju ter mednarodno pravo človekovih pravic v celoti spoštovala tudi v izrednih razmerah, vključno z dostopom do azila ter dostopom medijev in organizacij civilne družbe do mejnega območja, prav tako pa naj upoštevajo smernice Agencije OZN za begunce (UNHCR) in organov Sveta Evrope; poziva Komisijo kot varuhinjo Pogodb, naj zagotovi spoštovanje veljavne zakonodaje EU; poziva druge države članice, naj izkažejo solidarnost in ponudijo pomoč prizadetim državam članicam, vključno s premestitvijo prosilcev za azil;

21. znova izraža globoko zaskrbljenost, ki jo izrazil že v resolucijah, zaradi poskusov kriminalizacije širjenja spolne vzgoje na Poljskem, in vztraja, da je starosti primerna in na dokazih temelječa celovita spolna vzgoja ključnega pomena, saj si mladi z njo pridobivajo znanje in veščine za zdrave, enakopravne, vzpodbudne in varne odnose brez diskriminacije, prisile in nasilja;

([25]) Mnenje št. 892/2017 z dne 11. decembra 2017.

22. je zaskrbljen zaradi predlaganih sprememb k zakonu o izobraževanju in nekaterim drugim aktom, pa tudi zaradi sprejetih sprememb k zakonu o pedagoškem nadzoru z dne 1. septembra 2021 ([26]), ki bi omejile avtonomnost izobraževanja, saj bi pristojnosti lokalnih oblasti prenesle na osrednje organe, omogočila nadzor nad ravnatelji in povečala nadzor nad nevladnimi organizacijami, ki prispevajo k šolskemu izobraževanju;

23. znova izraža globoko zaskrbljenost zaradi napadov na pravice žensk na Poljskem, predvsem pa nad poslabšanjem razmer na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk po sodbi nelegitimnega ustavnega sodišča, ki je bila 27. januarja 2021 objavljena v uradnem listu (Dziennik Ustaw);

24. pozdravlja, da je bil julija 2021 imenovan novi poljski komisar za človekove pravice, potem ko se je septembra 2020 iztekel mandat njegovemu predhodniku;

25. je zaskrbljen, ker je Svet od decembra 2018 organiziral le eno predstavitev v skladu s členom 7(1) o pravni državi na Poljskem; poziva Svet, naj Poljski da konkretna priporočila, kot je navedeno v členu 7(1) PEU, in določi roke za začetek izvajanja teh priporočil; poziva sedanje in prihodnje predsedstvo Sveta, naj predstavitve o Poljski ohranijo na dnevnem redu Sveta; je zaskrbljen zaradi odnosa dveh zaporednih predsedstev Sveta, ki pristojnemu odboru Evropskega parlamenta nista poročali o postopkih iz člena 7(1), in poziva Svet, naj to čim prej storita;

26. znova poziva Svet in Komisijo, naj razširita obseg predstavitev v skladu s členom 7(1) PEU, da bi vanje zajela tudi vprašanja, povezana s temeljnimi pravicami in demokracijo, ter vključita nove dogodke in ocenita tveganje za kršitev neodvisnosti sodstva, svobode izražanja, vključno s svobodo medijev, svobode umetnosti in znanosti, svobode združevanja in pravice do enake obravnave, kakor zahteva Evropski parlament;

27. pozdravlja ukrepe Komisije v zvezi z „območji brez ideologije LGBT“, ki so jih razglasile nekatere lokalne in regionalne oblasti na Poljskem, poudarja, da to ni združljivo z vrednotami EU, in izpostavlja pomen nediskriminacije pri izvrševanju evropskih strukturnih in investicijskih skladov; poziva Komisijo, naj v postopkih za ugotavljanje kršitev uporabi vse pravne podlage; poziva državne, lokalne in regionalne oblasti držav članic, naj prekinejo vsakršno sodelovanje s poljskimi oblastmi, ki so razglasile „območja brez ideologije LGBT“; poziva Komisijo, naj oblastem, ki so sprejele takšne resolucije, še naprej zavrača vloge za financiranje s sredstvi EU, in naj preuči, kako bi bilo mogoče zaščititi končne upravičence in jim omogočiti neprekinjeno delovanje, tudi z alternativami regionalnim organom upravljanja, kot je neposredno dodeljevanje sredstev organizacijam civilne družbe, katerih delovanje je odvisno od sredstev EU;

28. odločno obsoja dejstvo, da se strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti uporabljajo tudi zoper aktiviste, ki tem resolucijam nasprotujejo in javnost obveščajo o njihovi vsebini, namreč odsotnosti ideologije LGBTI in regionalnih listinah o družinskih pravicah;

29. ponovno izraža svoje stališče o uredbi o pogojenosti, ki je začela veljati 1. januarja 2021 in se uporablja v celoti in neposredno v Evropski uniji in vseh njenih državah članicah za vsa sredstva iz proračuna EU, tudi sredstva iz instrumenta EU za okrevanje, ki so bila dodeljena od takrat;

30. želi spomniti, da uredba o pogojevanju pravne države vsebuje jasno opredelitev pravne države, ki jo je treba razumeti v povezavi z drugimi vrednotami Unije, tudi temeljnimi pravicami in nediskriminacijo; izraža razočaranje nad odgovorom Komisije Evropskemu parlamentu v pismu z dne 23. avgusta 2021; poziva Komisijo, naj proti Poljski nemudoma sproži postopek iz člena 6(1) uredbe o pogojevanju pravne države;

31. je resno zaskrbljen glede skladnosti osnutka poljskega načrta za okrevanje in odpornost z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost ([27]) ter

([26]) Dz.U. 2021 poz. 1618.
([27]) UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

z Listino; poziva Komisijo in Svet, naj skrbno analizirata vse ukrepe, opisane v osnutku poljskega načrta za okrevanje in odpornost, ter načrt odobrita le, če se ugotovi, da so začele poljske oblasti izvajati vse sodbe Sodišča Evropske unije, zlasti kar zadeva neodvisnost sodstva, in če posledično ne bo prišlo do tega, da bo proračun EU dejavno prispeval h kršitvam temeljnih pravic na Poljskem;

o

o o

32. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladam in parlamentom držav članic, Svetu, Komisiji, Odboru regij in Svetu Evrope.